

Előfizetési
feltételek:

Egész évre . . . 2 frt
Fél évre . . . 1 „
Negyedévre . . . 50 kr
Közlegyeknek 60 kr postadíj
beküldése mellett egész évre
ingyen.
Egyes szám ára 4 „

Szerkesztőségi
és

Kiadói iroda:
Piacz városbáz-épülettel
szemben a Molnár-étele
épületben.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Negy-hasbas petitisorért 5
kr. többlettől 4 kr.
Nagyobb és többeszi ki de-
téseknél nagyobb kedvező en-
gdedmények tételnek.
Bélyegdíj: minden bejuttatá-
sért külön 30 kr.
„Nyl 11-tér”-ben megjelöl-
közlemény minden petit sora
15 kr.

Hirdetések és előfizetések
helyben a kádósi hivatalnál,
Csáthy Károly és Tö-
logdi K. La. J. os nyelkes-
reskódséshen; Budapestben,
Bécsben és Prágában Ha a s-
e n s t e i n és V o g l e r h i r-
detési intézetében fogadtat-
nak el.

Társadalmi élet a vidéken.

Nagyon gyakran emlegetjük azo-
kat a régi jó időköt, mikor még Magyar-
ország tejjel mézzel folyó mese-ország
volt, a melyben az emberek ugy szeret-
ték egymást, mintha csupa édes testvé-
rek lettek volna. Emlegetjük és alig
akadunk nyomára annak a dárídós élet-
nek.

A régi jó időköt azonban most
már hiába keresünk. Eltűntek a sarkán-
tyus, aranybojtos ösizmával és azok-
kal a hegyesre kifestett magyaros baju-
szokkal együtt; — eltűntek örökre!

Hirtelen, váratlanul az egész or-
szágot felforgatta egy rettenetes vihar.
Mire az ég újra kiderült s a jószágos Isten
szeme lenézett ránk a magasból—
kővön nem maradt, emberek, szokások,
viszonyok, erkölcsi és vagyoni állapotok
mind megváltoztak. Az idegen
eljön messzeföldről, hogy megcsodálja
a magyarok híres vendégszeretetét, társadalmi
életünk élénkségét, — és család-
dással tér vissza: nem talál semmit,
csak pusztát, sivár, nagyvilági egyhan-
guságot, mely egy mákszemnyit alig kü-
lömbözik más modern államok nyomo-
ruságaitól.

Igen! Általános és jogos a panasz,
hogy Magyarországon nincs társadalmi
élet. Sem a fővárosban, sem a vidéken.
Van! van! kiáltják minden oldalról;
pesszimita, a ki tagadja. De én mégis
azt állítom, hogy Magyarországon nincs
társadalmi élet.

A társadalmi élet tökéletesen meg-
lazult. A középsztály, mely a tulajdon-
képeni társadalmat leginkább képviseli,
elzárkózik, magának él, a saját belső
bajaival bibelődik.

A társadalmi élet legerősebb kap-
csa az összetartás. Ennek sok feltétele
van, ügymint egyenlő vagy legalább
arányos műveltség, különös rokonszenv,
egyéni függetlenség; de első feltétele

az összetartásnak mégis az, hogy nejár-
jon áldozattal. Mihelyt Á-nak áldozatba
kerül, hogy B-vel fürdőbe menjen,
kénytelen visszavonulni, vagy — elbukik.
Társadalmi életünk hanyatlásának tehát
legfőbb oka az, hogy nálunk minden
társadalmi mozgalom pénzbe kerül. Ha
valamit rendezni akarnak, első az alá-
írási iv; azután következik a varrózó,
a ruhakereskedő, a cipész, s a különféle
szállítók egészsora. A mulatság napja
szerencsésen felvirad... és gyönyörűen
leáldozik. A papa sok sört ivott, a ma-
mának elrontotta a gyomrát a részegség
a kisasszonyok pedig halálosan ron-
gyosra táncolták az ötven forintos ru-
háikat... jó volt, kitűnő volt minden,
hanem azért legközelebb mégis otthon
maradnak; mert nem győzik a sok kia-
dásokat.

Ime itt a seb, ez a betegség! Nem
tudunk többé azzal megelégedni, a mink
van: magunkra aggatjuk a pávatollakat s
ugy megyünk fel a hiúság vásárára.
Fitogtatjuk ékszerünket, szalagjainkat
és nagyokat ásitozunk. Mindegyikünk
többnek akar látszani; a kis városi
színházba, mert nem kapott forintos
jegyet mint az ispáné. És ez igyartart
szakadatlanul. A versengés megöl
minden egyetértést. A társas összejövetelek
álarcos estélyekhez hasonlítanak; senki
nem köteles megismerni a másikat, ha
nem akarja. Volnának eszesebbek, gyar-
lóságaink iránt kevésbé elfogultak és
műveltebbek, bizonyára nem kellene a
régii jó idők után sohajtozni. A költés-
ség szórakozásokat természetesen szá-
müzünk kellene. Igazi szerencsétlenség
nálunk az a megrögzött tévedés, hogy a
társadalmi élet hullámain csak az tart-
hatja fenn magát, a kinek van elég
pénze. A társas összejövetelek ellenke-
zőleg épen az által válnának a lélek bal-
zámává, ha pénz nélkül jöhetnének
létre. A legtöbb család nehez munkával

keresi kenyerét, a hivatalnokok, iparo-
sök, kereskedők, kisbirtokosok stb. nagy
legiója bizonyíthatja, hogy nokik a tár-
sas együtt élés örömei nem időtöltésül,
hanem üdüléstül szolgálak.

Nem akarjuk kijelölni az utat és a
módokat melyeken társadalmi életünk
új lendületet nyerno: elég volt rámutat-
nunk a baj okára. Ez a betegség
olyan hogy általános dogmákkal nem
gyógyítható. Minden egyes vidék,
egyestársadalmi kör, legyen saját or-
vosa.

Desséri.

— **Trieszt Fiume.** A magyar kor-
mánynak ama intézkedései, melyek Fiume
forgalmának elősegítését czélozzák, termé-
szetesen élnék visszahatást keltettek Ausz-
riában a hol ezt Trieszt elleni sakhuzásnak
tartják. Az osztrák kormány előterjesztés
is tett e tárgyban a magyar kormánynál,
azt hozván fel, hogy a déli vasutall kötött
kartell és a buda-pécsi vasut engedményei-
vel megállapított kikötések nem felének
meg a kereskedelmi és vámszerződés szel-
lemének. Különösen a magyar közlekedési
miniszter ama intézkedése adott okot a
panaszra, mely szerint az állami kamatbiz-
tosítékot élvező vasutaknak meghagyatott,
hogy a Fiumével való forgalomban olcsóbb
díjakat szedjenek, mint a Triesztvel való
forgalomban. Az osztrák minisztérium egy-
szersmind ajánlatot tett a magyar kor-
mánynak, hogy a forgalmi kérdések tárgya-
ban állapodjanak meg békés uton.

Levél a szerkesztőhöz.

Kunhegyes 1881 Nov. 16.

Az utmenti árok telve van gyenge
jégtérrel bevont vízzel, melyre szomoruan
hullatja elszárgult leveleit egy-egy árva
akácia — kopaszodó gajain a város felé
sáditva komoly bölcselkedésbe merülve
üldölgő egy-egy fekete varjú. —

Elhagyatottnak sivárnak látszik a
szép alföld ilyenkor, elmúlt a délibábos
verőfényes nyár. A pusztán kün nagy a
esend. A vidám mezei munkások eltűntek,
él a nyájak s a guják. Itt hagyta e nagy

látogatott, s hogy talán sokáig is tartott az
az esteli látogatás, mi gondja arra az em-
berszóló világnak, mely mindenkre tud
valami rosszat.

Lassan, lassan teltek az évek. Bor-
bála asszonyt mindig buzgóbban látogatta
a lemplomot, Sófi pedig napról — napra
virulóbb lett, mint a bimbózó róza.

Fromm Johan gyakran elnézte, elgyö-
nyörködött a kis Sófikában, hogy milyen
sugár milyen karcsú, milyen jól áll égszín
kék szeméhez a sarkáig érő koromfekete
haj, s piczi-piros arcához a pajzán mosoly.
El is tréfálkozott vele gyakran.

— Na kis baba, voltál a templom-
ban?

— Voltam hát.

— Hát aztán megnézték-e a bursch-
ok?

— Meg hát, sietett felelni a csintalan
Sófi, de én is visszanéztem őket, istenem.

Ilyenkor Johan ténsur rendszeren ösz-
szerelőtá homlokát, s borotva — mentes
ábrázata rángatódozott, mint valami keresz-
tre feszített zöld béka.

Sohogysen tetszett Fromm bácsinak
az a dolog, hogy a legények olyan nagyon
szemügyre veszik Sófikát, de még kevésbé
tetszett az, hogy Sófi ká nem süti le szem-
mértetesen égszín szemét, hanem vissza-
duplázik, mint valami kacsa — vadász.

Borbála asszony, mint gondos anya,
kenetellessé szavakban szokta erre figyel-
meztetni Sófikát.

rónaságot az édes dallu pacsirta, nem lát-
hatni a pártát hivatogató fűret, nincs kelet-
pélő gölya s messze messze száll az óvatos
daru. Az éjente kurutoló békák — mintha
a föld nyelto volna el, nemhalatszik a tiics-
kők czirpelése. A kis mezei virágok is el-
hullatták helykeiket; csak a sárga kiki-
ries nyújtogatja még hervadó fejecskéjét
feléle, epedve a napugász után. —

A köd meg remeg a rácsapódó nap-
sugártól; nagy gomolyokba pompölgyöl
yégja a rónán — örvénylik a magabasa s
újra leszakad, özőnő áradattal szögilve
ellen a bágyadt ellenfélnek. . . . az őszi nap-
sugárnak . . . mig végre aztán egy reggelen
hídig, csipős északi szél süvölt végig a
rónán. És most elkezdődik a vég élet a
falukon, városokban. Kiki a maga módja
szerint! —

A sötétes éjben egy-egy házikónak
körvona válik ki, benn unatkozva szívja
pipáját a gazda, a kuczkóban közeos gyere-
kek elfojtott sivatása sérti dohártyáinkat
míg a sarokban tüzől pattant menyecske
munkától kérges tenyere löködik a forró
sült krompival s olyakat ír rajta, hogy az
a bécsi német doktor bizonyosan oda tartan-
a a respirátort s írta a magyar tudóról (!)
olyan cikket, mint csak Molcsanov Sándor
az oroszjáságok vándor levelezője a magya-
rokról. Az udvaron a Bodri meg a Hattyu
hangos vonitása üdvözlik az időt, melynek
csipős volta az ó bundájokba is áthatott,
vonitának ugyancsak a szomszéd ház öreg
nékjéig pedig tündök rajta vajon nem ó
rá vonatkozik e az, mert ő erősen hisz
hogy a kutyák megérik hogy halott lesz
vagy otthon vagy a szomszédhá. —

Kézfogórol hazá igyekvő duhaj
legények buzogányukkal döngetik a kerítést
(vagy hogy debreczeniesen szóljak berenát)
s akkorát huznak a szegény fényő hasit-
ványra, hogy olyan vízshangot ad, akár
csak a Hadsi Lója fa ügyja! Fúják borítól
hangon „a kőrösi lány” illemes, és illemet-
len sorait!

Kivilágított nagyobb ház — benn egy
kis ferbi járja — s az uj tizesek és ötösök
alig hevernek soká egy helyen, mintha
versenyzenének a vinkóval tett pohár gyors
irtgetésével — egy kis pálinka, jó és rossz
dohány, rozslal vendég pipák — még roz-
szabulú élő vendég szivarok. . . . Isen őri-
zen tollák kedves barátom! — Az a töm-
telen sok disznó húsa, kolbász, hurka —
pogácsa az a sok dicséret a kis Miska, a
Gyuri szemekinek magasztalása — bizony

— Sófikám, egy jámbor erkölcsű
leánynak nem is szabad a burschok szemé
közé nézni. Ezek a burschok mind csalár-
dák. Csak bolondá akarják tenni a jámbor
leányszót. Ne higgy egynek sem, különösen
a Magyar Ferkének a huszárnak. A magyar
burschok született istentelenek.

Sófi ká a Magyar Ferke nevőre rende-
sen piros lett mint a rák a fazékban, s lát-
ható zavarral biztosítá a gondos Borbált,
hogy eszéigában sincs hiúni a burschok-
nak, főképen a Magyar Ferkének, a kit ki
nem állhat.

Borbála asszony teljesen megnyogo-
dott e válaszon, s csupán arra figyelmeztet-
tette leányát, hogyha notalán a Schön
Hanzi csapná a levét, az egészen más,
mert a Schön Hanziának Pancsován is van
egy szép háza, az pedig mind igen becstel-
tes bursch, a kinek Pancsován szép háza
van.

Örvendett is Borbála asszony mindany-
nyiszor, valahányszor Sófi ká e szavakka l
nyitott be:

— A Hanzi kísért hazá. A Hanziálval
sokat táncoltam. Hanzi a Hanzi narancsot hoz-
zott Pancsováról.

Johan bácsi aggódva jegyezte meg,
hogy Sófi ká nagyon sokat foglalkozik a
Hanziálval.

— Schön Hanzi szép szöke legény,
mondá öszintén Sófi ká.

— És gazdag — tové hozzá Borbála.

TÁRCSA.

A csittfalvi kirváj.

Orrcsiklandoztató história.

Irta: Suhogó.

Csittfalva egy emberségtudó sváb
falu az ország déli részén, a kirváj pedig
egy olyan valami, melynek Csittfalva öregje
és ifja már félével előre örül, s megtörténte
után egy félével mindég arról beszél. —
Sokan Kiritágnak is mondják, Ballagi pedig
ugy írja, hogy Kirchsreibe.

En magam ugy Csittfalvával, mint a
kirvájjal keveset törődnek, ha Schube Sófi
olyan szép leány nem lett volna, ha az ő
szép szemeiért nem történt volna ez a bo-
land história.

Schube Sófi egy a szeszes italok tul-
ságos élvezete miatt korán megboldogult
szüstermestert nevezett tatinak, ki jámbor
életépárjára, az istenes Borbálára nem
hagyott egyebet, mint egy csomó kormsai
kontó, s a három éves Sófi; Sófikának, a
jámbornak pedig nem maradt egyéb örök-
ség, mint egy lyukas papucs, meg a szép
arcokcskája, amár meg lehetünk róla gyö-
zödvé, hogy ez sem a táfi érdeme, mert a
táfi, orra zsebe volt, mint valami ezetbe
mártott kétfarasos.

Szerencséje volt a kis Sófinak, hogy
istenes édes anyja, a templomot; buzgón

látogató Borbála szintén csinos asszonyka
volt, s ha a világ gonosz nyelvének hinni
lehet, ezen jó tulajdonsága folytán látogatta
öt meg annyiszor Fromm Johan, a gazdag
sváb szomszéd, kinek ábrázatán nem ter-
mett vala egy szál szőr sem, lévén az csu-
pasz, mint valami galába öltöztetett czi-
gányfü.

Bármint szörletlen lett legyen is
azonban Johan ténsur ábrázata, igen nagy
tisztelőben részesült ő Csittfalva öreg és
ifju publikoma előtt, mely tisztelőben éke-
senszóló magyarázta az a szép 12 ókor,
mely Johan ténsur udvaráról ballagott a
szántáshoz, s ráta járomba szorított nya-
kán a félmázsás lopomb.

Egy szó anyi, mint száz: Fromm
Johan gazdag ember volt. — A gazdag em-
bereknek pedig nemcsak birátsága, hanem
kötelessége is ápolni a szegény övegyeket,
kivált ha azok oly istenesek, mint a tem-
plombjáró Borbála volt.

Fromm Johan nem is engedte szüköl-
kölő Borbála asszonyt, s a csintalan Sófit.
Mindén évben kimérte nekik a kenyérnek
való buzát, meg is örette saját malmbán
isten jóvoltából, s ha Borbála asszonynak
valami fekete selyem ruhára fűjt a foga,
vagy a kis Sófinak megteremtett egy sor
gyönyörű kaláris, Johan bácsi feneketlen,
piros bugyellárisa mindég nyitva volt.

De nemcsak anyagilag, hanem szelle-
mileg is támogatta ő a megszorodott
övegyet és árvt, kiket minden este meg-

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

isten kántornak való állapot ez! — Hát még mikor „felhozódik a régi jó idő” az a boldog idő, mikor még a szép anynyák is leányasszony volt. . . . br! Bizony bizony mindnyájan megöregedünk. Tíz évvel nézek ki magam is idősöbbednek, pedig hogy még nem vagyok annyira öreg ember, ha a keresztelismatriculára nem csál: 25 évvel ezeltől keresztelték meg, már pedig tudtommal azeltől sem mohamedán, sem zsidó nem voltam. — Jó is ez a falusi levegő azt mondják, lelke rajta a ki állítja én nem vitatkozom felette már csak azért sem mert:

„Meg vired még valaha
Nem lesz mindig éjszaka! Hidd el kedves barátom hogy a mesésához vezető csillag feljvetelét nem várták oly türelmetlenül a betlehemi pásztorok — mint én várom azt a hajnalt, melyen legalább egy pár hétre hozzátok rándulhatok. —

No de nem jésztelek meg annyira a falutól van itt szárazos megis, de nekem legalább egy óra járásnyira van — az pedig ebben az utban, hol csak hírből sem ismerik a kavicsot — nagyon nehéz expedíció. — A ki Góllis por nélkül tud enni, inni jőjjön falura, ugy megrakodhatik itt kövérjéggel, hogy Bandi barátom is kezd panszokdni hogy a virginia szivarjai mind át változtak britanicává. — Már pedig ha a szivar asszímilálódik, lehetetlen hogy az ember sovány maradjon. — En megam is ki Góllissal szerződésre léptem jelenleg megütöm a 89 kilogrammot, pedig tudhatod te is hogy mikor a Richard halbzéitliját szopogattuk, házi asszonyodtól kértem két vasaló vasat, hogy az a kegyetlen szél a mágna negyedből valahogy Budára ne repítsen. —

Most meg jönnek már a névnapok, ha telegráf volna, nálunk egy párszor felzörgötenének édes álmaidból, ha hogy nem vólnát te is ott gyakorta (aká csak magam) honnan „tegrszobul esik eltávnozi!” Így pedig elégedj meg soraimmal melyeket ezennel önneplyesen megígérem minden két hétben hozzád fog repíteni igaz barátod a

Doktor.

Színház.

November hó 19-én „A korneviliei harangok” című operette került színpadra. Szerzőlelt Krecsányi Sarolta játszott; hogy minő eredményvel, azt nagyon bajos megállapítani. — Zsermett Halmainé helyileg-helyel szépen énekelte. Hárrí márkít Cs a t á r elég jól adta, de hiányzott játékából az elegancia. A 3-ik felvonásban énekeltek nagy magán áriáját méltán tapsolták meg zajosan. Grenisöben B é r s a t sok tapsot kapott. Ez este valóban kiválóan énekeltek a derék operette-tenor. — N é m é t Gáspár apóca csak itt-ott volt a játék tekintetében. Énekrészei nagyon szépen sikerültek. A karok nem voltak jók s „ez itt az ősem terme” című dal semmi, de semmi hatást nem keltett. Általában az egész előadás félsikernek minősíthető.

Nov. 20-kán (vasárnap) a „Tékozló”-ban Sz. N. D ö m j é n M a r i é s L a t a b á r érdemlik meg a dícséretet föltétlenül. — D a n c z N i n a szép Keristány volt. H a l m a i m i n t W o l f csak az utolsó jelenetben adott sikerült alakot. Halvány árnya sem volt az ő játéka a mi feledhetlen Zöldiuk művészi alakításának.

Nov. 21-kén (hétfőn) a „Két pisztoly” című népszimű előadása nem sokal ért többet a semminél.

Nov. 22-kén (kedden) Halmainé javára a „Hercegaszony” című operette adatott elő. Krecsányi Saroltának volt több sikerült jelenete, sőt az „abc” áriát elég csinosan énekelte. H a l m a i n é m i n t F o r t u n a t o l y c s e k e l y h a t á s s a l j á t s z o t t, h o g y e g y e t l e n e g y s z e r l e t t k i b i v a. L a t a b á r e r e d e t i, k i t ű n ö h e r c z e g v o l t. D ö m j é n M a r i k i s s z e r e p e n t o l j e s e n k i l e g i e t t.

Nov. 28-án (szerda) „Az új háziur”. Ez az ötmeletes ostobaság kitűnő mulattatta a közönséget. N é m e t a c z i m s z e r e p e n k i t ű n ö v o l t; a z u t s ó f e l v o n á s a n a z t a k é n y e s j e l e n é s t e g y k i c s i t t a r t o z k o d o b b a n i s a d h a t t a v o l n a. — L a t a b á r a t e n o r i s t a s z e r e p e n s o k t e t a z e l o á d á s s i k e r e l t. E z u t l a d i c s é r e t t e l e m l i t h e t n i f e l S o m l o S á n d o r t i s.

Nov. 24-én (csütörtök) „Ferna de” adatott. A hatásos szimű sok gondnal volt eljászva. Legjobb volt: L a t z k ö A r a n k a, k i f é l t e k e n y a s s z o n y á k t s i k e r e l t e n a l a k i t o t t a. B o n y i é s E ö r y j á t é k a n l á t s z o t t a m ű g o d é s a t a u l m a n y. A c z i m s z e r e p e n H. D a n c z N i n a t e l j e s e n k o r r e k t v o l t. — K i s s n é (Klotild) e r e j é t a s z e r e p t u l h a l d a t t a; d e m e g t ű d ö t t v e l e n a g y o n t i s z t e s e g e s e n, s z o r g a l m a s t a n u l m a n y m e l l e t t. K i s s n é n e m s o k á a v i d é k j e l e s d r á m a i h ö s n ö j v e t e m e l h e t i m a g á t. — M e g v a h o z z á a z a l a k, a h a n g, a t e h e t s é g, s z ó v a l m i n d e n, c s a k l a n k a d a t l a n, d e n e m e l h a m a r k o d ö t t t a n u l m a n y s o k d i a d a l t f o g a r a t n i.

A Magyar-osztrak-birodalom iparviszonyai.

Propper N. János-tól.

(Folytatás.)

A lenipar egy Magyarországban, mint a Lajtán túl a legnagyobb nemzetgazdasági jelentőséggel bír, a mennyiben alig van ország Európában, melynek talaj- és éghajlviszonyai inkább kedveznének a len- és kendertermelésnek mint birodalmunk, s emellett ezen iparág sokkal biztosabb alapon fejleszhető, mint a világkereskedelmi vásárgóktól függő pamutipar. Azonban hazánkban egy a termelés mint a kezeltésmódjai sokáig elhanyagoltak. Ujabb időben Szepes-Iglóban egy lenkikészítő és példánygyártás létesítettek, mely megismereti a termelőket a belga kikészítési módokkal; másfelől pedig a száraz uton való Narbut-héle eljárás mindinkább meghonosulván, Futtakon, Vukovárovi és Bácsmezőben több vidéken helyesen felszerelt kendergázító vállalatok léteznek. A mi a lenfonást illeti, ez hazánkban csak kézműiparilag eszközöltetik. Volt ujabb időben Kézmárkon magyar len- és kender-fonoda, de kegyetlen volt beszüntetni működését. A jute- és kenderfonás a Lajtán túl is nagyobbára kézműipar, jute-fonásra Bács közlemben 2 gyár létezik; azonban a gép-fonás mind hatalmasabban versenyez a kéziparral, a finom orsók száma 400 ezer e téren Auszriát csak Angolhon és Franciaország szárnyalják túl. (1870-ben Nagy-Britanniában 598 lengyártélet, 1.697.000 finom orsóval, 39.788 gépszövőszékkel 145.492 munkással foglalkozott; Francia-

országban az etéren működő finom-orsók száma 600 ezer volt. Belgiomban 28000, — Németországban 160.000. 1874-ben N.-Britanniában az etéren 620 gyár 1.807.862 finom-orsó, 51,601 gépszövőszék, 171,590 munkás dolgozott.) A len-czérna-gyártás főhelye Csehországban rumburgi kerületé helye Sónlindé, Sziléziában Freudenthal s Róversdorf, már utóbbi helyen és vidéken a czérnafonás két évszázadon át képezi a hegyi lakók mellékfoglalkozását. A len-és gyölcsevőzés a Magyarbirodalomban hanyatlott, a házilag szőtt kelme drágább lesz, mint a külföldi gépkeztimény. Az északi megyében, (főleg Szepes, Sáros, Treucsánm) s az erdélyi részekben a kézi fonás és szövés alig egy-két vidéken, legjobban Horvát-Szalvonországban s Erdélyben tartotta fenn magát. Ausztriában a len-szövés székhelyei: Csehországban Rumburg, Georgszwald, Sónlindé, Landskron; Morvában: Brünn, Zwittau, Sónberg (Oberlita) Sziléziában: Freudenthal és Freuwalben. — A kenderzővészetre Triest és Fiume a főhelyek, hols is a vízhatlan-, vitorla-, zsákvászon nagyban készítettik. A kőtelgyártás is mindenütt elterjedt iparág a birodalomban.

Csipek, paszománt, különféle szőtt, kötött és varrott árúk gyártása. A csipekverés Magyarországon a bobines-szék alkalmazása óta teljes pangásnak indult, Lajtán túl azonban, névszerint Csehországban az érczhegyi lakosság közt daczára a szaporán keletkezett műtani csipekgyáraknak a kézi csipekgyártás is virágzik, egynemely vidékeken pedig a valóságos népiparrá vált fehérhímzés által helyettesítettik. Csehország csipekgyárjai: Graslitz, Grosszengrün, Neudek és Barringen helyeken működnek; gépesítkeket egyébiránt Bécs és Lettovic (Morvaországban) is készítenek. — Magyarországban Budapest, és özsbirodalomban pedig Bécs főhelye a paszománt, kárpitos árúk, nap- és esernyők gyártásának. A különféle szőtt, kötött árúk iparát Magyarországon Brassóban az első harisnyakötőgyár képviseli. (1844-ben alapított, 140 munkással) Lajtán túl Csehországban Asch, Teplitz, Cseh-Kamnitz, Nixdorf, továbbá Bécs, Jägersdorf és Voralberg némeley vidékei. Mint önálló iparág, mely a kivitelle dolgozik s szerencsésen leszeri-ta Levant piacairól az olasz városokét, üzetik a „török sippák” gyártása. Ilyenmő gyárak működnek Csehországban Strakonitzban (Alapította Fürth, évi termelése 5 millió forintra rug.) és Új-Strakonitzban. (W. il testvéreké, 4000 munkással, gőz-gépekkel 2, millió darabot gyárt.) Hasonló gyárak működnek Bécsben, Új-Waltersdorfban (Alsó-Ausztriában,) Freibergben s Morvaország több más helyen.

Ide sorozhatók még mindenazon iparágak, melyek fehérműveket, kalapokat, öltöz ruhákat s fényűzési tárgyakat állítanak elő, s melyek a varrógépek meghonosítása óta tömeges termelést eszközölnek s a birodalom több helyén a kivitelle is dolgozik. E tekintetben Bécs, Budapest és Prága gyártéletek állanak a legmagasabb ponton. Fehérművek gyártására a birodalomban legnagyobb telep a klattai. Emeltes érdemelenke Pozsony és Prossnitz férfiruhagyárjai stb.

Papirgyártás. Ezen iparág a birodalom mindkét felében őrési előhaladt tette s a kivitelle nagyban dolgozik. —

Ausztriában 1877. végén 144 papirgyár működött 200 géppel és 70 papírmalomban, leg több Csehországban (32), Alsó- (33) Felső-Ausztriában Stájerországban (11), Ugyanakkor Magyarországon 48 gyár 63 géppel működött. A magyar birodalomban legnagyobb papirgyár a fumei, mely első honosította meg az özsbirodalomban a géppapirgyártást. (500 lőerjű gőzgep és 5 Dido-féle géppapírral 5—600 munkással 32 ezer mázsa magyarországi rongyból 25 ezer mázsa papirt termel.) Ennek Budapesten, Bécsben, Anconában, Triestben, Velencében Konstantinápolyban, sőt Londonban is van külön raktára s kivitelle Angol-, Török-, Görögország, Egyiptom, India és Brazília felé irányul. Jelentékeny papirgyárak még nagy-szalabai hermaneczi, nagy-szalabai, a pozsonyi, nezsidri, péterfalvai és zernyesti (e két, utóbbi Erdélyben). — Lajtán túl még előnébb a papirgyártás. Ujabbban nagyserű kőszövővállalatok keletkeztek, melyek eddig nem ismert lendületet adtak ez üzletigának (Ilyenek az 1869-ben 1.500.000 forint alapítókéval alakult Schöglmühli Bécsben; ugyanott a Cellulose et Papierfabriks-Gesellschaft 13 millió forint tőkével, mely a theresenthal, gumpolskircheni, troupaui gyárakat bírja; Bécsben keletkezett steinermühli, mely Gmunden mellett bír gyárral; a pittneri részv. társulat. Az osztrak tartományok közül legelőnébb papírtermelőik Alsó-Ausztria, Csehország, Stájerország. Alsó-Ausztriában a legnagyobb gyárak: a pittneri, kelin-neusidli, abenfurti, gumpoldskircheni stb. Csehországban általánosan minden iparkamra területén jelentékeny a papirgyártás, mégis legelőnébb a reichenbergi kamra területén hol az évi forgalom meghaladja a 6 millió forintot. A budweisai kamra területén Bezdlice, Krumau, Recic-Roth, Rosenbergek és Pflaczen gyárjai; a pilseni területén Neu-Studenetz és Cikanka, ugyszintén Horowitz, Königszaal, Smichow stb. gyárjai érdemelnek említést. Stájerországban a legnagyobb papirgyárak Grätz, Andritz és Voitzsbergben működnek.

Tápanyagok gyártása. A malomipar képezi a birodalom iparának fénypontját. Nemcsak Magyarországon gabnaja, de örleményei is legfontosabb kiviteli cikket képeznek. Lisztgyártmányunknak ugyan csak 1/3 a kerül kivitelle és forgalma főleg Angolország, Brazília, Németország, Hollandia felé irányul, jóllehet Franciaország, Svájc, Egyiptom és India piacain, sőt Hongkongban is előfordul. Budapest kivül Magyar-Erdélyországban közel 25 ezer (480 gőz, 17,229 vízi, 854 szél, 9361 szárazmalom.) Horvát-Szalvonországban és a Határvidékeken mintegy 2,500 malom működik.

Malmalaink közt nevezetesek a fővárosban Budapestben működők (Ilyenek Concordia, Henger, Pannonia, Budapesti, Arcpád, Erzsébet, Victoria, Molnár és stróké, Lousia stb. gyártelep. Blum Hagenmacher féle létegett.) melyek mintegy 10 millió ft. alapítókéval, közel 10 millió mázsa termelési képességgel, 486 kőjártat, 170 hengerrel s mintegy 3500 munkással dolgoznak. A vidékek közt nevezetesek Miskolcon a borsod-miskolci, N.-Váradon László-féle gőzhengermalom, Loszoncon a gőzmalom-részvénytársulat gőzmalma; Temesvárott Pannonia, Debreczenben István-féle; ezen-

— Na, na, talán szerelmesek vagyunk? mordult bele joban bácsi.

— Én? szerelmes? nevetett Söfika no bizony csak az kellene. Majd én olyan ostoba vagyok, mint a Mari, a ki a kutba ölte magát a molnárlegény után. Én csak a mamámat szeretem, no meg magát is egy kicsit, Johan bácsi, de veszen-e egy szép piros kendőt?

Johan bácsi ilyenkor a kezét dörzsölte. Örömeiben apró szemei úgy pislogtak, mint a szoboszlai lámpa.

— Veszek csillagom, veszek kendőt, szép ruhát, arany gyűrűt, mindent a mi kell, csak beszélg.

— Talán bizony jeggyűrűt is? enyelt a csintalan Söfika, mire Johan bácsi fülig pirult, az istenes Borbála pedig keneteljesen jegyezte meg, hogy nem illik tréfát tüzni az öreg emberrel.

Ez a rendretasítás természetesen még kevésbé volt inyére Johan társurnak, s sietett kijelenteni, hogy ő egyáltalán nem tart igényt az öregség tisztességére mert ő még nem nagyon öreg ember, sőt épenséggel nem öreg ember.

— Ha nem öreg, mért nem házasodik meg? kíváncskodott Söfika.

— Az is meglehet, csillagom.

— Oh, milyen jó lesz. Bahaha. Na az igazán derek lesz. De engemet is meghívjon a lakadalmára. A Johan bácsi megházasodik! Kit veszen el? A bíró leányát ve-

szel? Azt ne vegye el, mert pisze az orra. Tudja mit Johan bácsi, vegyen el engemet.

Söfika özszervezte puha kacsoit, s nevetett. Johan bácsi is nevetett. Sőt az istenes Borbála is megpróbált nevetni, de csak a makogás sikerült neki.

Henem hát akárhogy nevetett Johan bácsi, az ilyen beszéd nem veszett el nyom nélkül. Midőn egy pár litert létöltött a lámpásból, önkénytelenül eszébe jutott a pajkos Söfika. kinek vidám arca mindég ott lebegett a porcellán — pipájából égfefe szálló füstgomolyában, melybe olyau jól esik beleámulni, ha az ember busul, vagy — szerelmes.

Szegény Johan bácsi, sehogy sem tudott ettől a gondolatól megszabadulni. Ott volt a dohányzacskójában, a boros kancsó fenekén, agglégényi vankósan, vele volt ébren, vele volt álmban. Megergett szögényen, a mit soha sem cselekedett életében, hogy el kezdett gondolkodni. — Pedig nagyon nehéz mesterség annak, a ki nem szokott hozzá.

Söfika pedig ez alatt saneán nézett a burschok hódoló sérgére. kik azon utfélen kísérték a szép leányt, midőn vasárnap délután végig — sétált a sváb falu habarékán, vagy a kocsma előtt járta a drei schritt el.

Johan bácsi besezankodott is e miatt egy kicsit, de nem nagyon kicsit.

— Mégsem illik, hogy ez a leány a parasztokkal táncol — mondá az istenes

Borbálának. Ki tudja a jövőt, még valami tisztességes ember is elveheti.

Borbála asszony fürkészőleg mereszté szemeit, s nagyon szerette volna tudni, vajon ki legyen az a tisztességes ember, de csak annyit felelt:

— Fiatal még, csak most volt tizenhat éves, hadd táncoljon!

— De mikor azok a legények olyan szemtelenek. Kivált az a huszár, a Magyar Ferke.

Magyar Ferke nevére az istenes Borbála fülig pirult. — Bizonyosan az jutott eszébe, hogy Magyar Ferkének az apja is délcég legény, volt hajdanában, s mennyire bosszantotta a sváb leányokat, hogy Szedről hozott magának feleséget. — A sváb leányoknak bizony okuk volt bosszankodni. Talán még az istenes Borbálának is!

Ez a bosszuság most is előlik szavaiban, midőn felelt:

— Oh, Söfika ki nem állhatja azt a büszke huszár, ré sem szeret nézni arra a koldusra.

— Vajon kire néz hát?

— Bizony senkire, ha csak a Schön Hanzlira nem. Az pedig nem baj.

— Nem ugy-e? Talán még hozzá is adnának azt a szegény leánykát?

— Miért ne? Schön Hanzli gazdag, mint valami nyugalmazott molnár. Miért nem adnák neki?

— Annak a prédának, ki a minap is tiz garast adott a dudásnak? De már annak

nem adnám, inkább az ördögnek, mint annak. Söfikának tisztességes ember valót.

Johan bácsi eszavakra szokatlan tüზე jött, s már épen azon hallatlan cselekedetre akart vetemedni, hogy öklével az asztalra üt, midőn Söfika polkázott a szobába. — Arca piros volt, mint a pünköszt zóza, s szemei ragyogtak ay örömtől.

— Busulány vagyok — tapsolt parányi kezével s ugy özszoboztatta Johan bácsi ritkuló hajatját, tegg oly nézett ki, mint valami pénzöbba tett gólyafészek.

— Hát annak örülsz olyan nagyon? mormogott Johan bácsi, meg a fején mutatkozó deficizet igyekezett elpálástolni, a mi azonban sehogysem akart sikerülni.

— Persze hogy örülsz, midőn még sobasem voltam busuleány. Aztán tudják-e! ki lesz a párom, nos találgál ki?

— Talán a Magyar Ferke?

— Az a kiállhatatlan buszár, bus. Milyen csunya fekete szeme van, úgy villog mint a purgatórium tüze s az a hegyes bajszusza úgy áll, mint valami szuronyos burka; rá sem szeretek nézni. — A kiállhatatlan!

Johan bácsi nagyon meg volt elégedve Söfikával, s sietett az orzcácskáját megcsippenteni.

— Hát nem a buszár? Talán a Schön Hanzli?

— Az sem. Tudja Johan bácsi, köz-

külvilág cselekedéi, mező-túri, szegedi, kikindai verseczi, két temesvári; más irányban a kassai export és az ottani műmalom, a rozsnói, nagysárosi stb. Földrajzi helyzetüknél fogva nagy fontosságúak Fiume mellett Zekaljon a „Stabilimento commerciale di Farina”, mely 200—300 ezer mássa többnyire bányászati bűzából készített őrleményeit Brazíliába, Egyiptomba, Kelet-Indiába s Dél-Afrika kikötőibe szállítja; ugyintzen Fiumé közelében Podbadarjon levő műmalom; továbbá a zágrábi és a zágrábi, varasdi károlyvárosi malmok, melyek a tengerhez közelségükkel fogva olcsóbban s gyorsabban szállíthatják gyártmányukat világforgalmi piacra. A birodalom Lajtán túl felében szintén élénk iparág a malomüzlet. 1878-ban Ausztriában 31,548 malom közt 343 gőz és 31,205 másnémet malmok voltak. Az osztrák tartományok közt Csehország áll első helyen, egymaga 155 gőzmalom és 7257 más malomot foglalkoztat. A Lajtán túl eső tartományok sűrű népesedések folytán nagyobb befolyásúak mellett a kivételben messze elmaradnak Magyarország mögött, jóllehet a kivétel Triestet osztrák kikötőként központosul, innen indulván a tengeren át kifelé egy a magyar, mint osztrák őrlemények.

(Vége köv.)

Hivatalos.

A kereskedelmi s iparkamaráról.

I.

A cs. és kir. közös hadügyminisztérium 1881. évi nov. 5-én 1398. szám alatt kelt leirata mellett leküldvén a cs. és kir. hadsereg részére szükségelt, juhgyapjuból készült ruházati és más felszerelési czikkek szállításának 1883. évi biztosítását czélzó hirdmény és szerződési minta egyegy példányát, erről a szállítási netafán részt venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettek, miszerint a szerződési tervezetben részletesen előadott szállítási feltételek a kereskedelmi és iparkamara irodájában délelőtt 9—12, délután 2—5 óráig naponta megtekinthetők.

Debreczen, 1881. nov. 23.

II.

Az osztrák-magyar pénzürtéknek a román vámhivatalok által frankokra történt átvezetése a kereskedőknek több ízben panaszra adván alkalmat, ennek orvoslása czéljából a román kormányral megegyezés történt aziránt, hogy jövőben a franknak a mi pénzürtékünkön való viszonya minden harmadik hónapban az előbb lefolyt három hónap átlagos árfolyama alapján fog megállapítani, miről az érdekeltek a nagyméltóságú m. kir. földművelés ipar és kereskedelmi minisztériumnak 1881. Nov. 7. 40796 szám alatt kelt leirata alapján kellő tudomásul értesítettek. Debreczen, 1881. November 23.

Kereskedelem.

— **Kereskedelmünk magyarosodásának** legtöbb akadályul szolgált eddig ama körülmény, hogy kereskedőink könyvetése csaknem kizárólag

tének maradjon a szó, ez a Hanzli egy kicsit szerelmes belém. ...

— És te?

— Én? Hát én fűgét mutatok neki. Képrejlek csak, a minap azt mondta, hogy a Bégába negrik ha meg nem csokolom. Majd nekem ilyen ember kell. A kit én választottam, az egy derék, igen kedves, csokolivaló ember.

— Vigye el az ördög — dűnyögött János ténusz.

— Azt bizony ne vigye, mert az senki más, mint az én kedves bácsikám. János bácsival egyet fordult a világ.

— Én!

— Persze. Tetszik é?

Az örgemes bányú 20 esztendővel lett fiatalabb. Az örm maj ki bujt az oldalán, s bajszatlan ábrázata teljes fényében ragyogott, mint egy husvéti kalács.

Beszélhetett felőle az istenes Borbála hogy a kirváj igen farszot mulsásg. Ott mulatni ténözölni kell. János bácsi azt már ki nem bírja. Már hogyan bírni! János bácsi teljesen képesnek hitte magát a reá vesztegetett bizalom betöltésére. Aztán ő nem is öreg ember, azt kikéri magának, ő a legjobb korában van. Meglássá csak Sóska, micsoda mulsásg lesz az, Olyan bucsut még nem látott Csitt falva!

János bácsi teljesen meg volt boldulva. A szeme fényét is elvesztette s az utcán majd neki ment Magyar Ferkének, ki hetykén csörgette a kardját. János

német volt. Annál nagyobb meglepéssel konstátálhatjuk, hogy egy a vidéken, mint a fővárosban egyre terjed azok száma, kik könyveiket magyarul kezdik vezetni. Mint értesülünk, a budapesti tözse főkönyve, a tözdetanész határozata következtében, 1881-ben már magyarul vezetetik. Felémilitjük egyszermind, hogy Mautbner testvérek és társai budapesti mag nagykereskedő cég melynek Ausztriában is van telepe, főkönyvetője Szerényi Béla kezdeményezésére, összes könyveinek vezetésénél ezental a magyar nyelvet fogja használni.

Ipar.

— **Derék megye.** Szolnok Doboka megye tisztikara szükséges szövegetek a hazai gácsi posztó gyárból szerzi be közvetlenül aránylag előnyös feltételek mellett s azok a megrendelők öszhangzó nyilatkozata szerint a legfejlettebb igényeket is kielégítők. A szövetelmék színének összehajlítása s azok különböző árnyalatainak finomsága a külföld e nemű gyártmányainal versenyt előnyösen kiálja, hamisítatlan minőség és tartósság tekintetében pedig azokat jóval felülmúlja!

Ujdonságok.

Debreczen, Nov. 26.

— **Z. tnatunk** csütörtökön délelőtt be lett fejezve. Ma már elosztottak azon férfiak, kik négy héten át nagy buzgalommal rendezték a ref. egyház ügyeit. A zsinat két buzgó elnöke, csütörtök este fátylász zenével lett kitüntetve a főiskolai tanuló ifjuság részéről. Először br. Vay Miklós, aztán Nagy Péter püspök lett fölkeresve. Az ifjuság szónokai: Erős Lajos és Dicsőfi József voltak. A közönség köréből egy pár ezer ember vett részt a szép ünnepélyen.

— **Első mise.** Vas Károly helybeli kath. tanár, kegyes rendű szerzetes, holnap tartja első miséjét a róm. kath. templomban. Áldozórára most szentelte fel őt a nagyváradi helyettes püspök dr. Nogál János. A misén áldárda is fog közreműködni. — Az ifju áldozárnak sok szerencsét és elismerést óhajtunk!

— **Határozás.** Boros Sándor derék polgártársunk fia, ifj. Boros Sándor kőfaragó segéd, ki művészi rajzaival és metszéseivel kiállításonk is kitűnt, — életének 22 ik évében jobblétre szenderült. — Béke poraira!

— **Látogatás.** Br. Bouvardt Frigyes altábornagy, hadosztály parancsnok, csütörtök délelött megvizsgálta a gyalogsági és lovassági újonczokat. Kiképezetéseik fölött meglepédedést nyilvánítt.

— **Athelyezés.** N a v r a t i Lajos I. oszt. százados a helybeli tartalék ezrednél, Temesvárra a soredzredhez lett áthelyezve, hol a 12-ik század parancsnokságát veszi át. Utódja a 14-ik század parancsnokságban V o g e l Simon főhadnagy lett.

— **A debreczeni ipar-műkiállítás** végrehajló bizottsága nevében van szerencsém tudatni, hogy a kiállításon nyert érme, okmányok és állami jutalom díjak, csak is a jövő 1882-ik év január hó második felében lesznek kioszthatók, és szétküldhetők miután az okmányok csak is

bácsi eddig mindig dűbös nemekkel nézte a délczig huszart most pedig a nyakába borult kamarádnak nevezte s erővel behuzta egy kis rámpásra. Adja meg a Fromm Johan pünczél!

Magyar Ferke nem sokat kórtette magát, s már néhány percz múlva együtt iszogáltak a pitarban, mint valami kefekötő s Johan bácsi egy ivott mint Magyar Ferke minnek igen természetes következzése lett, hogy Magyar Ferke még teljesen józan volt midőn már Johan bácsi pitykének uzezte a csillagos eget. Jókedve volt, ivott és beszélt!

Az lesz a kirváj, kamarád. Még olyan nem látott az apád lelke sem. Ugy-e szép leány az a schube Sói? Habaha megiszom azt Te is szerelmes vagy bele, de téged ki nem állhat. A Schön Hanzli a Bégába akart ugrani, ha meg nem csokolja, mégis engem választott társának. Mit? már mért ne választott volna? Hát öreg ember vagyok én? Öreg bizony az öreg apád. Azt ne mond, hogy én öreg ember vagyok, mert a fejedhez vőgom a kancsót. Én fiatal ember vagyok, gyerek ember vagyok. Azért is megházasodom Van mire, hál istennek! Előeszem a Sófikát egy is engem választott Szeret a lány egy kicsit Habaha Ugy-e szeret?

Magyar Ferke csendesen pedergette azt a pörge bajuszt, s azt mondta rá, hogy az bizony nem lehetetlen. — De egészen bizony, Szent Haba-

a január elejére leendnek készen; szolgáljon ez felvilágosításul a számos tudakozóknak. — Debreczen 1881. nov. 24. Szombati János titkár.

— **Név magyarosítás.** Rosenberg Géza az első magyar ált. biztosító intézet fiatal tisztelője cs. k. tartalékos hadnagy nevével R ó z s a Gézára változtatta.

— **Athelyezés.** Horváth Lajos gyalogsági főhadnagy, hason minőségben, a letöltött 6 hónap próbaközü után, a helybeli cs. kir. 16-ik számú huszár ezredhez lett áthelyezve.

— **A jutalomjátékok** színházunkban rohamosan fognak közlekedni; ezek közül kettőt ajánlunk ez uttal a közönség szives figyelmébe. Az egyik decz. 6-ikán lesz a: Bérzi Ödöné, midőn szinro fog kerülni: „Orpheus az sylvilágban” a másik az Sz. N. Dömjén Marié, ki a „Strike” című kedvelt s rég nem adott népsziművet választá. E két derék tag nagyon megérdemli a közönség osztatlan pártfogását.

— **Az izr. nőegylet** tombolae-stélyére ifj. Csáthy Károly ur dr. díszkötés értékös munkát ajándékozott. — Többen követhetnek e szép példát.

— **Cognac gyártás.** A helybeli gazdasági tanintézet egy a cognac gyártáshoz szükséges gépezet birtokába van, — melyet bárkinek is oda ad használás végett. Ugy értesültünk, hogy gazdáink fellesznek kérve, miszerint vállalkoznak a cognac előállítására.

— **Színházi hírek.** Halma iné jutalomjátéka alkalmából egy koszorut, három csokrot s fele jüvedelemből 124 frtot kapott. — A közlebbi jutalomjátékok lesznek: Tóth Antal 6. nov. 29-kén, előadatik Lázár a pásztor; mához egy hétre Krecsányiné és, aztán a B é r c z i é ezt követi a Dancz Nináé s aztán Sz. N. Dömjén Marié, a kedvelt nép szimű énekesnő.

— Tessék színházba menni!

— **Dr. Szécsi Emil** városunk kitűnő fogorvosa vidéki utjából már haza érkezett s a közönség rendelkezésére áll.

— **Kereskedő ségedéink** figyelmét felhívjuk a kereskedelmi tanintézetben rendezendő esti tanolyamra, mely a jövő hó elején fog kezdődni. E ritka s kedvező alkalmat kár volna fel nem használni.

— **Béki Antal** földbirtokos cs. k. t. huszárhadnagy ma egy hete esküdtött örök hűséget Szesztina Piroksa uralkönygnek. — **Vessey Imre** földbirtokos és cs. k. t. huszár hadnagy eljegyezte a bájos és kedves Csandfi Piroksa k. a. t. — **Kőrösi Sándor** képviselőnk már elfoglalta helyét a képviselőházban. — **Scholtze E.** W. színházi zenész vasárnap elhunyt. — **A Fröbel**-gyermekkert alakuló közgyűlése decz. 11-én d. e. 10 órakor lesz. — **A Csokonai-ünnepély** holnap lesz a főiskolában. — **Gr. Teleki Sándor** pár nap óta városunkban időzik. — **Malter Jakab** helybeli nagy kereskedő csütörtökön jobblétre szenderült. — **A Tiszszabályozó** társulat decz. 1-én városunkban ülést fog tartani.

— **Lapunk kiadó hivatalánál** egy gyakorló felvételt, hol a kettős könyvezetésben és levelezésben is kellő gyakorlatosságot nyerhet. — A föltételek igen előnyösek.

kukra mondom, hogy bizonyos. Ne is sziój ellene, mert agyonütöttek. De ne kiabálj hát! A délczig huszár nem is kiabált, hanem ivott. Johan bácsi pedig kiabált és ivott, mig egyszer szép csendesen legurult az asztal alá, is ott is maradt. — Magyar Ferke az pedig vette a kardját, s nevetett magában egy kicsit.

És ezen napból kezdete nem lohadt Johan ténusz jó kedve. Az a dondolat, hogy három napon ő lesz a szép Sóska szabadalmazott lovagja, egészen kivette a sodrából. — Fűnek — fűnek beszélte, hogy olyan traktát csap, hogy a karloveczi érsek is megörömléne utána a száját, ha ennék be-löle. Előre hízalták az özveg tyukokat, a hűtelen kakasokat, a lármas pulykát, sőt a gazdasszony poltrás malacza is áldozatul tüzetett ki, hiába eresztette meg Fran Rózi e gonosz szándék ellen ékeszen szólásának szilijit.

Johan bácsi egy nap huszort is átszalad az istenes Borbáldhoz, hol a bájos Sóska a kirváj — bárányt nagy gondallal étette, fűsülte és fűrszótötte. Mindennap személyesen tudakozódott a bárány kisasszony egészsége után, s midőn az egy neki keredekett napon hacsikarást kapott a belét tukmált megzeskálástól, erőnek-erjével kibozatta hozzá az állatorvost a városból.

(Vége köv.)

A debreczeni terményesarmoknál bejegyzett terményárak.

1881-ik évi november, hó 26-ik napján.

Métermázsánként.

Tiszta buza, piaczi ár kicsiben 10.50—11.20; kereskár: 75 hektl. 11.00—11.20; 76 hektl. 11.25—11.30; 77 hektl. 11.40—11.50; 78 hektl. 11.55—11.60—

Rozs, piaczi ár kicsiben 7.60, 7.80, kereskedési ár: 8.00—8.25.

Árpa, piaczi ár kicsiben: 6.70—6.80, — kereskedési ár: 7.00—7.25

Zab, piaczi ár kicsiben 0.00—0.00 kereskedési ár: 7.00—7.25.

Tengeri, piaczi ár kicsiben 5.00 5.15. kereskedési ár 5.20—5.50

Köles, piaczi ár kicsiben 0.—0.00 kereskedési ár: 7.00 7.40.

Vadrepce, piaczi ár kicsiben — —, kereskedési ár 6.25—6.50

Bab barna, keresk. ár 8.50—9.50 tiszta fehér 10.00—10.25.

Szerkesztői üzenet.

— **Kis Ferencz** Helyben. Ugyan ne alkalmatlankodjék annyit levelézni. Azt hiszi, nincs más dolgom, csak az én sületlenségem olvasni? Ne írjon nekem semmit, mert aztan kitálatom cs. kutyán nyomtatni.

Felölös szerkesztő: **Szombati János.**
Kiadó tulajdonos: **Zicherman II.**

A n. é. közönség b. figyelmébe!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni egy koszárfelettelmet egészen tjonon berendeztem, s felleget fakosarokat, bölesöket, s stb. minden e szakmába vágó munkákat a legpontosabban és a legjutányosabban készítek.

Ugyintze kész munkák a legnagyobb választékban, s legjutányosabban kaphatók. A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam tisztelttel

Jámbor György

kosárkötő. Nagyuj-utca 1684.

Hirdetés.

A Svatos Ignác s neje csödtömögűkhöz tartozó ingóságok, activ követelések 401 frt 43 kr. értékben, és szövött gyapjúrua gyár gépezetei, melyek nem csupán harisnyák és alsó ujasok, hanem szürszabó posztó és pókrőcz gyártására is használható, teljes felszereléssel 2000 frt értékben, egy 140 frt értékű kész fonal, — a királyi trvszék mint csödbíróságnak ^{14717/881} P. számú végzése folytán 1881. deczember 14-kén délelött, dél után s esetleg következő napokon is Debreczenben kispéterfia-utca 782. sz. házánál árverésen eladatni fogván, venni szándékozók az árveréshez meghívattak.

Debreczen 1881. nov. 24. (390) 1—3
Kovács József ideigl. tömeggondnok.

Hirdmény.

Vagyonbukott Droppa Emil helybeli kereskedő csödválasztmányának f. 1881. évi november 24-ik napján hozott határozata folytán ismét közhírre tétetik, hogy a tömeghez tartozó összes boltbeli czikkek és felszerelés tömegesen szabad kézből cladók levén: a venni szándékozók zárt ajánlatuikat Sajó Gy. ügyvéd mint választmányi elnökűkhöz (Széchényai utca 1768. sz. házánál levő irodájában) 500 frt készpénz vagy annyit érő övadékképes értékpapir mint bánatpénzzel együtt f. évi Deczember hó 3-ik napjának d. u. 3 órájáig bezárolag adják be.

Megjegyezzetik, hogy a mennyiben ajánlat nem adaték be, vagy e beadottakat a választmány elfogadhatónak nem találán, az összes bolti czikkek és felszerelés f. 1881. évi deczember hó 5-ik napján d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen külön tételként a legtöbbit igérőnek azonnal készpénzfizetés mellett becárolni alól is el fognak adatni.

Egyéb feltételek, valamint a bolti czikkek és felszerelés, ahlított tömeggondnoknál meg tudhatók illetve megtekinthetők. **Prunyi István,** tömeggondnok.

SCHWARZ M.

FÉRFI DIVAT-ÜZLETE

kistemplom-bazár épületben 5 sz. a.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget; hogy férfi divatüzletemet az

Őszi és téli idényre

dusan berendeztem; ajánlom következő czikkeimet különös figyelembe:

férfi-öltönyök	10 frttól kezdve.
„ felöltők	9.50 krtól „
gyermek-öltönyök	3.50 „ „
„ felöltők	6 frttól „

A raktáron levő divatos gyapjuszövetekből öltönyök mérték után is megrendelhetők, s a legjutányosabb árakban s a legrövidebb idő alatt elkészíttetnek.

Férfi kalapok a legújabb és kedvelt formákban 2 frttól kezdve. Férfi és gyermek sapkáiban nagy választék, legolcsóbb árban

LEGUJABB

gallérok és kézelők kautschukból, hol minden mosás szükségtelemé nélkül.

Nagy választék férfi-nyakkendőben a legolcsóbb árban.

Gummi-köpenyegek á 10 frt. 50 kr.

Esernyők,

Séta-pálczák, glace- és szarvasbőr-kezttyük;

nemkülömben mindenféle uti eszközök kaphatók.

Végül ajánlom kitünő gyártmányu

férfi czipő-raktáromat

igen olcsó árban. (324) 8-25

Kis-templom-bazár 5. sz. a.

A legjutányosabb árban!

A LEGNAGYOBB BUDAPESTI

BÉCSI, FÉRFI ÉS GYERMEKRUHA RAKTÁR

PIACZ-UTCZA BR. JOSINCZINÉ-FÉLE HÁZ,
a Hungáriával szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség t. tudomására juttatni, hogy őszi és téli bevásárlásomból hazatérvén, üzletemet oly dusan rendeztem be, hogy áruimat

a legjutányosabban

szolgáltatathatom a n. é. közönségnek:

500 darab Téli kabát	8 frttól feljebb.
300 „ Überzieher	7 „ „
2000 „ Legujabb szabásu, magyar, francia, lengyel és lovagi nadrág	3 „ „
1000 „ Kamgarn, schewiott és reichenbergi francia szabásu szövet-öltönyök	9 „ „
3000 „ Magyar és gazdasági öltönyök	9 „ „
1000 „ Fekete szalon öltözék	15 „ „
2000 „ Gyermek öltözet	3.50 „ „
1000 „ Gyermek felöltő	4 „ „
500 „ Finom vízmentes köpeny	10 „ „
500 „ „ daróc kabát	5 „ „
1000 „ Finom francia kámszás köpeny	12 „ „
200 „ Utazó bunda, róka, farkas és fekete bárány bőrs	30 „ „
300 „ Fehér és fekete bárány bőrs rokk	8 „ „

T. tisztelettel

Feuerwerker Ignác

Piacz-utca, br. Josinczi-ház. (355) 6-10

A legjobb kelmékből!

Hirdetés.

A debreczeni Alföldi takarékpénztár igazgatósága, ezennel közhírré teszi, hogy a 604. 864. 1025. 1256. 1627. 1702. 1721. 1743. 1785. 1803. 1806. 1810. 1825. 1832. 1842. 1876. 1878. 1910. 1935. 1977. 2016. 2031. 2040. 2041. 2066. 2074. 2123. 2155. 2163. 2185. 2190. 2192. 2252. 2294. 2300. 2313. 2331. 2363. 2365. 2367. 2370. 2376. 2389. 2405. 2413. 2428. számok alatt elzálogosított érték tárgyak 1881. Deczember hó 15-én dél után 3 óraker a pénztár helyiségében (ha addig el nem intéztetnek) közjegyző közbe jöttével, nyilvános árverésen elfognak adatni:

Az igazgatóság.

(380) 3-3.

LEGFINOMABB AMERIKAI PETROLEUM,

kiváló finom minőségű

RUMOT és THEÁT,

friss tátrai ridzike gombák

szepességű főzélékeket,

NAGY-BÁNYAI SZILVA IZ,

valamint

czukrot kávét és mindennemű fűszerárukat, továbbá lenkenzében (tirneiszban) tört festékeket, padozat fénczéket, eseteket és mindennemű keféket a legolcsóbb árakban pontos kiszolgálattal mellet ajánl.

Ganolszky Lajos

a „Kék macskához“ czegléd-utca a casinó alatt.

(367) 5-5

7139
1881.

III-ad ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Tóth János és neje esődtömögéhez tartozó a debreczen 1558 és 5316 sz. teljkyben foglalt 996 sorszámú egy egészét képező házastelek s ugyanazon telekkönyvben A + 3. r. szám alatt ujosztás föld, együtt 20,067 frt 23 krra becsült ingatlanok az 1882. évi Január hó 2-dik napján d. u. 3 óraker, mint harmadik határidőben, ezen kir. törvényszék árverési termében Nánássy László kir. közjegyző által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.

1-ór. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, azonban ezen harmadik árverésen a fut körülírt ingatlan becsáron alul is el fog adatni.

2-szor. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-kát készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 3. 6. 9 hónap. alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emelkedése napjától, számítandó 6% kamatokkal együtt a esődtömögögnök kezéhez lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A feltételek többi része e kir. törvényszéknel és kiküldöttnél meg tudható.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1881. évi nov. hó 21-dik napján tartott üléséből.

Szögyéni elnök. (387) 1-3.
Bay, jegyző.

Férfui gyengesség, megrongált idegzet. Titkos ifjukori vétkek és kicsapongások

Dr. Wrun-féle Peruin-por

(perui növényekből készítve)

Egyedül csak a peruin-por alkalmas a nemző- és szülőszervek mindennemű gyengességének elbáritására, s így férfiaknál a tehetetlenség (férfui gyengesség) s a nőknél a magtalanosság el-távolítására. Nem különben pótolhatlan gyógyszer az idegrendszer minden bántalmainál. A nedv és vérvesztések által előidézett elerőtlenedéseknél s nevezetesen a kicsapongások önfertőzés és az éjjeli magömlések (mint a tehetetlenség egyedüli okozói) által előidézett férfui gyengességi állapotoknál, valamint a kéz és lábak ideges reszketésénél, ezáltal oly szer van nyújtva, mely által az elmaradhatatlan eredmény okvetlen elérhető.

Ára egy doboznak pontos leírással együtt 1 forint 80 kr.

Kapható Debreczenben Rothsnek W. Emil gyógyszer-tárában Bécsben Gischer A. okleveles gyógyszerész II ker. Keisev József 14 főügynökség. (352) 3-30

Bundák és karmantyuk.

Őszi és téli idényre dusan felszerelt női divat raktárát

ajánlja

THALVISER ALAJOS

Debreczenben, Czegléd-utca 2. sz.

Egyszersmind elvállal mindennemű női ruhák és felöltők elkészíttetését a legújabb divat szerint igen jutányos árban.

Gyászruhák

bármily nagy mennyiségben 5 frttól felfelé, **3 óra alatt készíttetnek el;** e munkák vezetésére oly szakférfi felett rendelkezem, a ki ezen a téren bécsi és budapesti legelőkelőbb hasonnemű üzletekben legjobb sikerrel működött.

Tisztelettel

Thalviser Alajos

(315) 8-25

Őszi és téli felöltők.

Párizsi és Berlini

Divat után.

Tüdő és mellbajokban szenvedőknek.

Hoff János os. kir. udvari szállító, több érdemrendek birtokosa, lovag, kir. tanácsos, a Hoff féle **maláta kivonat feltalálója** és egyedüli gyárossa, udvari szállítója a legtöbb európai fejedelmeknek.

Gyára: Bécsben Grabenhof, Bräuner strasse 2. **Iroda és raktár:** Graben, Bräumerstrasse No. 8.

Hoff féle maláta kivonat egészségí sör

27-szer kitüntetve a legmagassabb körök által.

Az eredeti nyákolód Hoff féle mellbajbons, kék papírban, a feltaláló arcképével van ellátva.

Hoff féle maláta Chokoládé és mellbajbons.

Én ki a legfájdalmasabb gyomorhajban szenvedtem, s minden nemű gyógy-szert használtam egységem helyre hozására, de minden eredmény nélkül, végre is a Hoff-féle maláta kivonat használatához folyamodtam. Már a használat után pár nappal megtepett sikert észleltem. Isten által ennek köszönhetem tökéletes meggyógyulástomat. Kérem küldjön részemre 28 üveg maláta kivonat egészségí sört, 2 kila maláta Chokoládét, és 10 csomag maláta bonbons. A legnagyobb hálával vagyok.

Voelker, jószág igazgató Új-Ingelóban,

Ő felsége Dánia királyát

szármegedje figyelmessé tévén a Hoff féle maláta kivonat kitünőségére, ő felsége így felelde ki magát: "Örömmel veszem tudomásul a Hoff féle maláta kivonatról dícséretet, mely általam, s környezetem által a legnagyobb elismeréssel találkoztott."

Két forinton alóli mennyiség nem küldetik.

Főraktár: Debreczenben **Rickl József Zelmos**, és **Csanak Jozsefnél**. N. Károlyban: **Ujházy Istvánnál**. N. Váradon **Janky Antalnál**. Nyiregyháza: **Korányi Imre** gyógyszerésznél.

Fióközlet:

Budapest, Trödler-gasse Nr. 7.

Debreczen: **Varga Lajosnál**.

(276) 11-12.

A légzési szervek hurutos megbetegedésének egy új gyógykezelése.

Az újabb idők buváraitnak a légzési szervek hurutainak egy kezelését köszönhetjük, amely az eddig szokásban lévőket hasonlíthatatlanul gyorsabb hatása által különbözik. Sikertörténet az annyira alkalmatlan náthát kevés óra alatt leküzdíti és heves, éles tüdőhurutokat a legrovidebb idő alatt eltávolítva vagy legalább is legszeledebb alakná átvinni.

Voss V. gyógyszerész M. m. Frankfurtban ezen szert, a Voss V.-féle hurut-pilulákat, mult ősszel hozta a kereskedelembe, s amint a dr. Wittlinger orvos által összeállított és a következő gyógyszerárak által ingyen kapható füzetből látható, az új szer a gyakorló orvosok nagy száma által vizsgáltatott meg és éles és chronicus torok-tüdő-, gégehurutoknál, nátha, köhögés és rekedésnél mint leggyorsabb és legbiztosabb szer van elismervé.

E szer kitünő hatása sokféle kísérleteknek szolgált indokul, s orvosi körökben jónak találtatott azt még tökéletesbiteni és így egy valódi népies szert teremteni. Voss patikárus ezen javításokat az ezental általa előállított hurutpilulákon felhasználta, úgy hogy az új szer a légzési szervek minden hurutos megbetegedéseinek mint legjobb ajánlható, melyet itt alkalmazni lehet.

Különösen arra kérünk figyelni, hogy a valópi Voss féle hurutpilulák egy téglavörös csikkal ellátott dobozokban kaphatók a melyeken Dr. Wittlinger orvos és Voss V. gyógyszerész névvonásai állanak és zárva kell hogy legyenek; valódián kabbatók csak Török József gyógyszerésznél Budapestén; Dr. Rothschnek gyógyszer. Debreczenben; Nyiri G. gyógyszer. Nagyváradon Barsay K. gyógyszer. Szegeden; Jahner M. gyógyszer. Temesváron. Egy doboz 70. kr mely minden könnyebb esetben elegendő. (383)2-?

Férfi-divat-terem Debreczen

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy
Férfi-divat-raktáramat
a jelen őszi és közelgő téli ideényre
a legújabb divatú

FÉRFI-ÉS FIU-RUHÁKKAL,
kalápokkal, nyakkendőkkel,
jó minőségű és csinos formájú
FÉRFI-CZIPŐKKEL
és minden e szakmába vágó
Fehérnemű és divat-czikkkel
dúsan ellátott.
Számos látogatást kér

ROTT S.

(325) 9-?

Piacz-utca takarékpénztár-épület.

Fuvólások, gyomor-sav

Aranyér,

Székrekedés,

Máj- és epebajok,

Tisztátalan vér,

Agy- és mell-vértelülés ellen.

Orvosi vény után készítve.

Fő-alkatrésze:

Schweizi

gyógyhatású

növények

kivonata.

Egészen ártalmatlan Jobb s olcsóbb mint bármely keserűvíz Gyengén oldó hatásu. Minden koru beteg használhatja. A használati utasítás az alább jelzett gyógyszerárakban ingyen kapható, melyszámszakkör véleményét tartalmazza, s a labdacskok hatásáról s azok ártalmatlanságáról tanubizonyoságot tesznek.

Vételekor **Brandt Richard gyógyszerész schweizi labdacskai** kérendők, melyek bádogg szelenczékben adatnak; és pedig 50 szem 70 kr. és kisebb próbadozoz 15 szemmel 25 kr. o. ért. — Minden valódi schweizi labdacsk-dobozon a fentjelzett rajgegy létezik: fehér schweizi kereszt vörös mezőben a készítő névalírásával, Brandt Richard gyógyszerész svájci labdacskai.

Kapható Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil és Vecsei Viktor** gyógyszerárakban.

Téli gyógymód.

A Wilhelm-féle

csúsz- és köszvényellenes

vértisztító-thea

Wilhelm Ferencz gyógyszerésznél
Neunkirchenben, Alsó-Anztriában,

köszvény, csúsz, gyermekágyasok lábfejása, idült macacs bajoknál, folyton evésedő sebeknél, nemi és bőrkiütések, szemölcs, sipoly, bujakóri daganat, a máj és lép dugulás, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves idegfájás, izom- és könnyőkfájás, gyomorfájás, szelek, altesti dugulás, vizelesei bántalmak, pollütio, férfi-gyengeség, női folyás, görvély, mirigydaganat s más betegségek ellen sok oldalról legjobb eredménnyel használtatott, mit ezer és ezer elismerő nyilatkozat tanúsít. Bizonylatok kívánatra ingyen. Egy 8 adagra osztott csomag 1 frt 10 kr-ért, melyből utóbbi bélyegre és göngyölésre számítatik, kapható.

Mindenki óvakodjék hamisítvány vásárlásától, s vigyázzon az ismert és sok államban törvényszábeleg védett jegyre.

Kapható: Debreczenben: Berghoffer István, Budapestén: Török J. gyógyszer., Thallmayer A. és társánál. Csabán: Biener B.-nél. Egerben: Köllner Lőrincz-nél. N.-Váradon: Janky Antalnál. Gyöngyösön: Mersits Nándornál. Miskolczon: Ujházy Kálmánnál. Nagy-Bányán: Haracek F.-nél. Nyiregyháza: Pitscher Gyulánál. S.-A.-Ujhelyt: Teutsch Józsefnél. 428. 41-

Tavaszi gyógymód

Haszonbéri hirdetés.

Az egri főképtalan tulajdonához tartozó Szabolcsvármegyébe kebeleztet, s Polgár város határában fekvő kaposi birtokrész, melynek kiterjedése 1200 ölle számítva. 4720 hold, a rajta levő uradalmi épületekkel, 1883-ik évi január 1-től kezdve hat, esetleg kilencz évre haszonbérbe adatik. A haszonbéri feltételek Egerben a használgazgatóságnál, Polgár-Folyáson az uradalmi tisztartónál megtekinthetők.

Bérbeni szándékozók felhivatnak, hogy kötelező ajánlataikat 1882. évi mártius hó 1-ig a fő képtalanhoz nyújtsák be. Kelt Egerben nov 14. 1881.

A főképtalani jószágigazgatóság.

Után nyomás nem díjaztatik.

(386) 2-3

Eladó birtok.

A debreczeni indóház közelében, éppen a vasut mellett, árokkal és ákác-fákkal körül kerített 11 kataszt. föld, rajta levő cserép és téglagyár épületekkel együtt, szabad kézből illő feltételek mellett örök áron eladó, u. m.

1-ször. Egy szép fekvésű, okszerűleg épült, egészséges, kényelmes urilak—hossza 16. szélessége 7 öl; több bolthajtásos tágas szobákka, konyha kamara és egy igen jó ivó vizű szivattyus kuttal.—

2-ször. Egy 25 öl hosszú, 7 öl széles cserépgyár épület, alól felül dolgozó helylyel és bent az épületben két bővizű szivattyus kuttal.—

3-ször. Egy 16 öl hosszú, 4 1/2 öl széles cserépgyár épülettel, alól felül dolgozó helylyel és egy hozzáragasztott 8 öles, téglaszlopokra készült szárasztó szin, egy nyitott kuttal ellátva.

4-ször. Egy különálló 16 öl hosszú, 4 öl széles, téglaszlopokon álló szabad szin, mint kirakó hely.

5-ször. Egy 35 öl hosszú, 3 1/2 öl széles épület, egy igen jó vizű kuttal, — melyben szerszám-kamara, kocsi-szekérszin istállók és cseledlakok foglaltatnak, — mind ezen épületek jó téglanyagból, cseréppel fedettek, — megjegyzendő hogy bármi más czélra is könnyű szerrel átfordíthatók, (különösen Cognac készítő gyárnak ajánlható.) Továbbá jó nemes fajú szőlő és gyümölcsösökkel ellátva van. A kuttanban is a legegészségesebb tiszta ivóvizek bőv mértékben vannak.

Értekezhetni helyben Debreczenben, a cserépgyárban a tulajdonos

(378) 3-3.

Zicherman Ignácznél.

5 húzás évenként.

3% kamat aranyban.

Már december 12-én második húzása a 3⁰/₀-os szerb fejedelmi sorsjegyeknek

1881-ik évről, drbjá 100 frank aranyban.

Évenként 5 húzás. Január 14., márczius 14., június 14., augusztus 14., november 14.

A főnyeremény mindenkor

a r a n y b a n

f r a n k

Legkisebb nyeremény 100 frank aranyban. A nyeremények és kamatok Bécsben, Budapesten, sok vidéki fővárosban, valamint a legtöbb európai fővárosban minden levonás nélkül fizetendők. — A pontos fizetésért kezkeszkedik a szerb fejedelmi kormány.

A sorsjegy 3⁰/₀ kamatot hajt aranyban.

Szerbiai sorsjegyek készfizetésért drbjá 46 frt és 50 kr szelvénykamatt.

VÉTELJEGYEK

14 havi 3 frtos s egy 4 frtos részletben fizetendők. A vevő csak 3 frtnyi befizetés letétele után valamennyi nyereményre egyedül és osztatlanul játszik.

A 3⁰/₀-os szerb fejedelmi sorsjegyeknek november 12-kén történt 1. húzásánál a 100,000, 10,000 és 4000 frankot aranyban kitevő főnyereményeket a mi váltóüzletünk által eladott sorsjegyek nyerték meg és a fizetés a legkészségesebben történt.

Legközelebbi húzások már december 12-én, január 14-én és márczius 14-kén.

E szerint három húzás a legközelebbi ügy hó folyamában.

Bécs Wollzeile 10 és 13. **A „MERKUR“** Ch. Cohn Wollzeile 10. és 13.
váltóüzlete és kiadó hivatala. Budapesten nincs fióküzlet.

(382) 2-3

BLAU L. és FIAI BUDAPESTRŐL.

A karácsony közeledtével.

Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe, jól berendezett

ARANY-, EZÜST-, ÉKSZER-,

és

ÓRA RAKTÁRUNKAT

legjutányosabb árak mellett.

Minden e szakmába vágó cikkek a legmagasabb áron vétetnek és becseréltetnek.

Számos látogatásért esd

mély tisztelettel.

Blau L. és fiai

Debreczenben, Nánássy-ház alatt.

Fióküzlet
Szathmárt.

Fióküzlet
Budapest Dorottya-utca 11.

ÉPÜLETFA RAKTÁR!

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy az eddig is jó hírből álló

„Épületfa raktárunkat“ egészen ujonnan és oly dúsan

szerezeltük fel, hogy a n. é. közönség igényeit minden irányban a legpontosabban kielégíthessük.

A nagyérdemű közönség becses megbízását elvárva maradtunk

T. tisztelettel

STERN és REICH.

Singerstr. 15
zum
„gold. Rotschappel“

PSEPHOFER J.-féle gyógyszerár
Bécsben.

Vértisztító labdacsok ezelőtt egyetemes labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlök, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben a labdacso csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. A legmagasabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacso számítászora é a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 4 dohoz 15 labdacsoval 21 kr. 4 tekeres 6 dohozall 1 frt 5 kr. postán küldve 1 frt 10 kr. (1 tekeresnél kevesebb nem küldetik szét.) Megköldök utánvétel vagy postautalvány mellett Számítalan levél érkezett, melyek írói hátmondanak a labdacsokért melyeknek a legkülönbözőbb és legsúlyosabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül, ide mellékelve közlünk néhányat.

Waihofer az Ybbs mell. 1880. november 24.

Nyilvános köszönet!

Tekintetes ur! 1862 óta szenvedtem aranyeres bántalomban és hgyrekedésben; orvosoltattam is magamat, de minden siker nélkül, bajom mind rosszabbá vált, hogy idő múltával heves hasfájást is éreztem, (e belek óvszagszerorodása következtében) teljes óvszagszerorodás állott be, s mihelyesen csak a legesekélyesebb éleket vagy egy korty vizet nyeltem is le, alig bírtam a puffadást, nehéz zihálás és fulladozás miatt egyenesen állni, miguen végre az ön, csaknem csudálatos hatású vértisztító labdacsoi használatához folyamodtam, melyek nem tévesztették el hatásukat, s engemet csaknem gyógyíthatlan bajomból tökéletesen megszabadítottak. — Alinak következtében én a tekintetes urnak vértisztító labdacsoi s más egyéb erősítő gyógyszeréiret nem gyözöm hálam s elismerésemet elegendőképen kifejezni. — Kiváló mély tisztelettel

Cellinger János.

Tekintetes ur! Oly szerencsés voltam veletlen az ön vértisztító labdacsohoz jutni, melyek nálam csodákat műveltek! — Évek óta szenvedtem fejfájás és szélhárdésben, egy barátom az ön kítűnő labdacsoiból átengedett nekem 10 darabot, s ezen 10 darab labdacso engam oly teljes tökéletesen helyreállított, hogy az valódi csoda. — Köszönetem mellett kérek még 1 csomagot küldeni.

Prizka, 1881. márcz. 13.

Pár András.

R a y s k o, 1879. november 22.

Tekintetes ur! Az 1826-ik évtől kezdve egy két évi váltózat után folyton beteg, s egészen orvától, heves derék- és oldalifájások, undor és emolygés, hágyadtság, forróság, álmatlan éjszakákkal voltak életem napi gyötrelmei. Ezen 53 évi időközben 84 orvost köztük 2 professort Bécsből hívtam meg tanácsadás végett, de mind hasztalan, bajom napról napra súlyosabb lett. Még csak ezen évi október 23. olvastam az ön csodalabdacsoinak hír esztét, meghozattam, miután azokat utasítászerűen 4 héig szedtem 70 ves létem daczára ismét erőleves és tökéletesen egészséges vagyok, ugy hogy most ismét

Amerikai köszv.-kenőcs, gyorsan és biztosan ható, kétségtelemlen legjobb szor minden köszvényessés csuszozó haj, nevezetesen hátgerinczbej, tagszakgatás, göres, ideges fogfájás, fejfájás, fűszaggatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Anatherin száj-viz, cs. k. sz. v a l ó d i Popp J. G.-tól, általános an elismert legjobb fogfentartó szer, 1 üvegcse 1 frt 40 krajczár.

Szem essentia, dr. Romers-hausentől, a láterő erősítésére és fentartására; eredeti üvegcsejében ára 2.50 és 1 frt. 50 kr.

Chinai toilette-szappan, a legkülönbözősebb szappangyártás terén. Használata után a bőr bársony sima lesz és igen kellemes szagot tart meg. Igen sokáig tart és ki nem szárad. Egy domb 70 kr.

Fiaker-por, általános ismert jeles, házszer harul, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 dohoz 35 kr.

Fagy-balszam Pserhofer J.-tól, évek óta legbiztosabb szernek van elismervo, mindenféle fagyhajók és idült sebek stb. ellen 1 tégey 40 kr.

Elei-essenzia (prágai cseppek, svéd cseppek.) megromlott gyomor, rozsz emésztés, mindennemű allesti bajok ellen, kítűnő házszer. Egy üvegcse 20 kr.

Valamennyi francia különlegesség vagy raktáron tartatik, vagy kívánatra pontosan s a legjutányosabban beszereztekik.

egészen új életnek örvendhetnek. Fogadja azért legmélyebb köszönetemet az ön csodatévő gyógyszeréért.

Örökre hála kötelezettségje

Zwilling K., földbírtokos.

Bielitz 1874. július 2

Mélyen tisztelt Pserhofer ur! Én és sokan mások, kik az ön „vértisztító-piluláinak“ egészsegüket köszönik, írásban fejezzük ki legmélyebb hálaikat az ön pilulái sok betegségben, mely ellen semmi más szer nem használt, a legesekélyesebb gyögéyert tanusították a nők vérfolyásánál, rendetlen hasi tisztulásnál, hgyrekedésnél, gilisztánál, gyomorgyengeség- és yomorgórsenél, szédülésnél és sok egyéb bajnál gyökéresen segítettek. Teljes bizalommal kérek még 12 tekerest, mely tisztelettel

Könder Lároly.

Tekintetes ur! Előre becsójva azt, miszerint valószínűleg valamennyi gyógyszerere hasonló jóssággal bír, az ön híres fagybalzsamával, mely családomban több idült fog dagnak gyorsan végtvetett, daczára valamennyi ugyvezezt egyetemes szer iránti bizalmatlanságomnak, elhatároztam magamat az ön vértisztító labdacsohoz folyamodni, hogy ezen apró golpóbiok segítségével meostromoljam régi idő óta tortolt aranyeres bántalmomat Egyáltalában nem restelem önnök bevallani, miszerint régi bajom négy élt használát után teljes tökéletesen megszűnt, s én ezen labdacsohat ismerőseim körében a legbüzsősabban ajánlom. Az élen nincs egyáltalában semmi ellenvetésem, ha ön ezen sora mat, — jöllehet névalásram nélkül — nyilvánosság elé önhajja bocsátani.

Mélytisztelettel

T. K.

Bécs, 1881. február 20.

C s e n e y, 1874. május 18.

Tekintetes ur! Minthogy az ön „vértisztító-pilulái“ feleségemnek, a ki évek óta idült viszonybajban s ezután szenvedett, nemcsak gyorsadták az éleket, hanem új ifju erőt is öntöttek belé, más, hasonló betegségben szenvedők kérésére még két tekerest utánvétel mellett megküldésére kérem föl.

Mély tisztelettel

Svicsk Balázs.

Csukamáj-olaj, (Dors) Nayer eredeti, igen megtisztítva a legkítűnőbb minőségű Egy üvegy 1 frt.

Por lábizzadás ellen. Ezen szer a lábizzadást s az e által keltező kellemetlen szagot, eltávolítja s épen tartja a lábelleit, ez ártalmatlan szernek van bebizonyulva. Egy dohoz ára 50 kr.

Georgé Pate Pektorale-ja, sok év óta el nyálkásodás, köhögés rekedtség, horult, mell- és tüdőbajok gégebántalmak ellen legjobb és leglillemesebb segéd szerek általános an elismervo. 1 dohoz ára 50 kr.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvosok és alikusok által valamennyi hajjóvesztő szer között a legjobbnak elismervo, 1 csinosan kiállított nagy szelencze 2 frt.

Egyetemes tapasz Stendel tanártól vágott és szurt sebek, mérges kelevények, és a láb régi, időszakontint felnyúló kellest, makacs mirigy kelésel újó fájó pokolvar, sebes és gyulladós mell, megfogyott tagok köszvény és hasonló bajok ellen jónak bizonyult Egy tégey 50 kr.

Egyetemes tisztító-só Bull-rioh A. v.-tól, Kítűnő házszer megzavart emésztés minden következményei, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgórs, gyomorháj, aranyórá, dugulás stb. ellen, 1 csomag ára 1 frt.

Kiadó birtok.

A. B. sz. mártóni határban két darabban lévő összesen 903 1/2 kis föld kiterjedésű tagos birtok, melyből mintegy 200 hold szántó földnek is használható az évi március 10-től számítandó 3 vagy esetleg 6 évre haszonbérbe kiadó. 2 bérleni szándékozók értekezhetni Reviczky Emil tulajdonossal Debreczenben Sz. anna utcazi lakásán. (389) 1—6

Árverési hirdetmény.

H. Vámos Pércs város tulajdonához tartozó 300 holdon felüli szántó, kaszálló és legelőből álló „Villongói pusztá“ az 1883 ik évi Január 1-től számítandó öt egymás utáni évekre, az árverés napján az egész öt évről előre le fizetendő haszonbéri összegért a folyó évi deczember hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor megejtendő nyilvános árverésen ki fogvány adatni; a venni szándékozók ezennel azon hozzá adással hivatnak meg, hogy az árverés többi feltételei az árverés napjáig H. vámos pércs város házánál megtekinthetők.

H. Vámos Pércs 1881 November 23 án.

Eröss Dániel.
jegyző.

ELSŐ KÖZVETÍTŐ ÉS TUDAKOZÓ INTÉZET.

Fötér, Simonffy-ház, ezelőtt Molnárné féle ház.

Keresztetik:

Két gazdatiszt azonnal fel-fogadtatik. (5618) Erdővel határos Ligeti pusztán, akár fizetésért, akár pedig haszonrésztért, 100 darab szarvasmarhának teleteltetésé Tanulók kosztra és lakásra egy uri ház és nyaraltatása felvállaltatik a halápi nál azonnal felvételnek. (3055)

Kínáltatnak:

Ingatlanságok örök áron eladásra.

A várososh felőre távolban, egy 15 nyilasos tanya föld, arilakkal, magtárral, elegendő gazdasági épületekkel együtt eladó. (3049) 28 hold tanya föld, gazdasági épületekkel, a csere alatt eladó, vagy bérbé kiadó. (2464)

Ingatlanságok haszonbéri kiadására:

Darabos utcán 2 szoba, konyha, kamara, padlás és egy nagy mühely bérbé kiadó vagy eladó. (4000) kamara és 40 lóra való istállóval ellátott bolthelyiség kiadó. (:991) Szathmármegyében N.-Károly

Nyiregyházaan egy régi, jóforgalomban levő jövedelmező és minden concurentia nélküli üzlet. beült családí viszonyok következtében, azonnal átvehető. Bővebben intézetünkben. — (5666) 1—3 körül, a vasuti állomáshoz 30 percznyire egy tagosított 1000 hold körüli birtok, minden gazdasági épületekkel ellátva (legelőnek kítűnő) 1882. Január 1-étől kiadó. Értekezhetni kiadóhivatalunkban (4077)

A nagy- és het-baromvásár téren egy egészen újból épült, 5 szoba, konyha, széna és bodályal kiadó. (5598)

Eladó ingóságok:

Kítűnő 1881-diki, mint szinte 75, 76, 77, 78, 79 és 80 dik termési érmelléki borok ellen jutányosan kapható. Az 1881-diki Debreczenben beszállitva vámtmentesen 13.60 krért kapható.

Wertheim szekrények mindenféle nagyságban 30 — 40 % val olcsóbban kapható náltam mint bárki másnál. H. Doboson 60 hold cser eladó. (2938.) Wehler és Willson varrógépek 25 firtért kaphatók. Egy zongora eladó. (3043)

Egy teljes bolti felszerelvény, állványokkal stb. jutányon áron eladó. (5700) Több rendbeli használt zongora olcsó árért kapható.

Mindennemű magán- és kereskedelmi ügyletekben a levelezés bel- és külföldre francia, angol, olasz, török, román és orosz nyelven eszközöltekik.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt ingyen felvilágosítást ads egy ly közleményt 25 krajczár előleges lefizetés mellett, felvesz és közlétesz

ZICHERMAN H.

(318) **trodája Debreczen fötér Simonffy féle ház**